

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Práci předložil(a) student(ka): Tereza MANOVÁ

Název práce: **Problematika přechodu žáků z prvního stupně ZŠ na druhý stupeň ZŠ**

Vedoucí práce: Mgr. Aneta Boháčová

Oponent práce: PhDr. Martina Komzáková, Ph.D.

Předmět hodnocení	Výborné	Velmi dobré	Dobré	Nevyh.
Splnění cíle a rozsahu zadání	X			
Úroveň zpracování teoretické části	X			
Úroveň zpracování analytické části	X			
Projektová a metodologická koncepčnost	X			
Vhodnost použitých metod	X			
Způsob zpracování dat	X			
Správnost, důkladnost vyhodnocení výsledků	X			
Odborná jazyková úroveň		X		
Formální uspořádání a úprava (text, grafy, tabulky)		X		
Práce s odbornou literaturou (citace a odkazy)	X			
Celková odborná úroveň BP	X			
Celkový přínos BP	X			

Doplnění hodnocení, připomínky, dotazy :

Předkládaná DP je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části se autorka zaměřuje na psychosociální charakteristiky vývoje dětí na přelomu mladšího a staršího školního věku, odlišuje specifický systém vzdělávání na 1. a 2. stupni v ČR oproti zahraničním systémům. Autorka v kapitole 4 analyzuje české výzkumy proběhnuvší na toto téma a navazuje stěžejní kapitolou práce č. 6 - Kritické momenty přechodu na 2. stupeň ZŠ, jednotlivé podkapitoly se autorka snaží přiléhavě vztáhnout k řešené problematice.

V praktické části si autorka klade čtyři výzkumné otázky deskriptivního charakteru: 1. Jak žáci vnímají přechod z prvního stupně ZŠ na druhý stupeň ZŠ?; 2. Jaký je nejčastější důvod obav přechodu na druhý stupeň ZŠ? 3. Jak se mění prospěch žáků po příchodu na druhý stupeň ZŠ? 4. Je v silách učitele usnadnit žákům přechod na druhý stupeň ZŠ? Autorka realizuje kvantitativně-kvalitativní výzkumné šetření metodou dotazníku vlastní tvorby s 54 žáky a metodou rozhovoru se 4 učiteli. Autorka zvolenou koncepcí otázek dotazníku i rozhovoru sleduje stanovené záměry/cíle výzkumného šetření, přitom limity a nedostatky výzkumného šetření sama podrobuje kritické analýze v kapitole 13. Diskuze, což považujeme kladný přínos této práce.

Po formální a jazykové stránce je práce zpracována na akceptovatelné úrovni, shledáváme místně překlapy, syntaktické chyby či nevhodné odsazení textu v kapitolách (místně příliš velká

odsazení) či nevhodné odsazení textu v tabulkách (nevhodné zalamování a zarovnání), pozitivně hodnotíme grafické prezentace výstupů.

V práci oceňuji především volbu aktuálního, zato velmi málo probádaného tématu, vlastní koncepci zpracování teoretické části, neboť autorka neměla mnoho dostupných teoretických modelů, o které by se opírala, musela sama iniciativně a tvořivě teoretickou část strukturovat. Oceňuji dále správnost použitých citací, ve výzkumném šetření vlastní tvorbu dotazníku i rozhovoru, komparativní přístup při srovnání obav žáků před přechodem na 2. stupeň ZŠ s naplněnými či nenaplněnými očekáváními po přechodu na 2. st. ZŠ, či komparaci postojů učitelů 5. tříd (před přechodem jejich žáků na 2. st. ZŠ) a učitelů 6. tříd (tj. po přechodu žáků na 2. st. ZŠ). Práci limitují některé formální a jazykové nedostatky, autorka data analyzuje pouze popisnou statistikou, již nevyužívá metod testovací statistiky (např. pro srovnání rozdílů mezi postoji chlapců a dívek), vynahrazuje však tyto pohledy srovnáním kvalitativních výstupů.

Můžeme konstatovat, že **na teoretické i praktické úrovni bylo uvedených cílů:** *V teoretické části se budu zabývat vývojem dětí, výhodami a nevýhodami (kritickými momenty) přechodu na druhý stupeň základní školy, jinou základní školu či gymnázium. (str. 6); Zjišťuji, jak učitelé pracují s dětmi před přechodem i po něm, a jestli existuje adaptační program, který žákům usnadní přechod. Cílem závěrečné práce je zjistit, zda je problematika přechodu řešena dostatečně, nebo existují možnosti, jak žákům přechod usnadnit. (str. 6), dosaženo na úrovni odpovídající nárokům kladeným na DP.*

Dotazy, které by se mohly stát předmětem obhajoby:

- Ve výzkumném šetření jste řešila otázku podpory žáků při přechodu na 2. st. ZŠ. Jak si vysvětlujete, že žáci vnímají podporu ze strany učitelů jako nízkou, přitom vzhledem k dalším zjištěním se jeví prostředí zkoumané školy jako poměrně podpůrné.
- Jaké závěry byste shrnula po pedagogickou praxi – co můžeme navrhnout pro usnadnění přechodu žáků z 1. st. ZŠ na 2. st. ZŠ?

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: výborně

Datum: 6. 6. 2022

vedoucí práce: Mgr. Aneta Boháčová

Kopie souhlasí s originálem.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra psychologie
Klatovská 51, 306 14 Plzeň 1
P.O.Box 314, tel. 377 636 371